

ב"ה

תשורה

משמחת נישואין

של מנחם מענדל וגאלדא ליבא שיחיו פוטאש

י"ח סיון ה'תשפ"ג • שנת הקהל

ב"ה

תשורה

משמחת נישואין

של מנחם מענדל וגאלדא ליבא שיחיו פוטאש
י"ח סיון ה'תשפ"ג • שנת הקהל

תשורה

משמחת נישואין

של מנחם מענדל וגאלדא ליבא שיחיו פוטאש

י"ח סיון ה'תשפ"ג • שנת הקהל

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זכינו בנישואי צאצאינו החתן התמים מנחם מענדל שי' עם ב"ג הכלה המהוללה גאלדא ליבא תחי' למזל טוב ביום רביעי, י"ח סיון ה'תשפ"ג.

התודה והברכה נתונה בזאת לידידינו ומכירינו אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו ולברך את הזוג בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות ורוחניות. בשמחה ובטוב לבב הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו מקרוב ומרחוק על יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע בחתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא זי"ע

בתשורה המצורפת בזה.

תשורה מיוחדת זו כוללת:

תולדות חייו של אבי החתן הרה"ח ר' שמעון ע"ה פוטאש, ורשימת סיפורים שנרשמו ע"י בימי בחרותו תודותינו נתונה להרה"ח חד"א שי' טיפענברון על עזרתו.

האל הטוב ית' הוא יברך אתכם ואותנו בתוך כלל אחב"י בברכת מאליפות מנפש ועד בשר במיוחד בברכה שנזכה ללכת משמחה זו לשמחה העיקרית "שמחת עולם על ראשם" בהתגלותו המידית של משיח צדקנו.

י"ח סיון ה'תשפ"ג שנת הקהל

מיאמי, פלארידא

פרקי חיים
של

הרה"ח ר' שמעון ע"ה פוטאש

ט' שבט תשל"ג - ט' באב תש"פ

מבוא

"בכיה תקיעא בלבאי מסטרא דא, וחדוה תקיעא בלבאי מסטרא דא", ביחד עם שמחתנו אנו מצטערים על זה שאבינו אבי החתן שיחי' הרה"ח ר' שמעון ע"ה

פוטאש

אינו משתתף בגשמיות בשמחתנו ובטוחים אנו שמסתכל מלמעלה ושואב הרבה נחת ממשפחתו.

לכבוד החתונה הננו מוציאים לאור תולדות חייו, ובאמת לכתוב תולדות חייו של איש שכל חייו הי'

בהצנע הלכת וברח מפרסום וכבוד וכו' אינו מתאים, עם כל זאת כיון שיש הרבה ללמוד ממעשיו ועבודתו לכן הננו מוצאים לאור כדי שילמדו מחייו וע"י זה יגרמו "והחי יתן אל ליבו" ולעיילת ולנחת רוח נשמתו עד לעלייה הכי גדולה שהוא ירידת הנשמה בגוף בביאת משיח צדקנו וקיום היעוד "והקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם" תיקף ומיד ממש.

ג"כ אנו מוצאים לאור "רשימת ספורים" שנכתבו ע"י בהיותו בחור בישיבה. לשמעון הי' לו תענוג מיוחד מסיפורי חסידים והי' בעל שמוע וכבר מהיותו בחור צעיר התחיל לכתוב לעצמו כל הסיפורים ששמע מהמשפיעים ומגידי שיעורים שלו בישיבה.

והמשיך לכתוב במשך כל ימי בחרותו עד חתונת ווכתב במשך השנים מאות סיפורים. ובזה הננו מוציאים לאור חלק קטן מהם וזאת למודעו שהסיפורים נכתבו כפי ששמע אותם בלי אחריות על דיוקם.

ויהי רצון שנזכה ל"מהרה ישמע בערי יהודה וכו'" בביאת משיח צדקנו במהרה

בימינו

ממש.

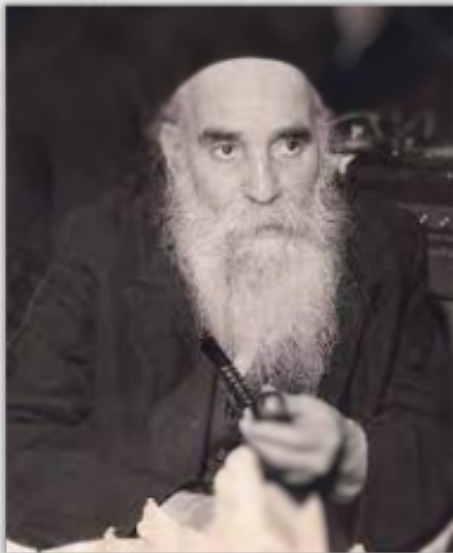

ימי ילדותו

הרה"ת ר' שמעון ע"ה פוטאש נולד ביום ט' שבט תשל"ג בעיר לונדון אנגלי', כבן הבכור להוריו יבלט"א הרה"ח ר' אפרים זלמן ומרת טוביה פוטאש שיחיו.

לאחר כמה ימים הבחינו הרופאים בעי' רציני בלבו - הנקרא בלקסיקון הרפואית "חור בלב" והילד בסכנה גדולה ושהוא חייב לעבור מיד ניתוח רציני מסובך. מיד הודיעו הוריו כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ושאלו להדרכה ולברכתו הק'. (כל שאלה רפואית שעלה משך חייו עשו כפי הדרכת הרבי, וזכו לברכות מאד חזקות.)

כשהיה שמעון בגיל 6 שבועות, כבר עבר "ניתוח לב" רציני שב"ה הי' בהצלחה ולמעלה מן המשוער, באופן נסי ממש, וכל חייו הי' על פי נס. כניסת בריתו של אברהם אבינו ע"ה חגגו לאחר כמה חדשים בל"ג בעומר בגלל מצבו, ונקרא שמו בישראל "שמעון" על שם סבו (אבי אביו) ר' שמעון ע"ה פוטאש שהלך לעולמו כמה שנים לפני זה. על דמותו של סבו ר' שמעון פוטאש ע"ה, נכון להקדיש כמה שורות:

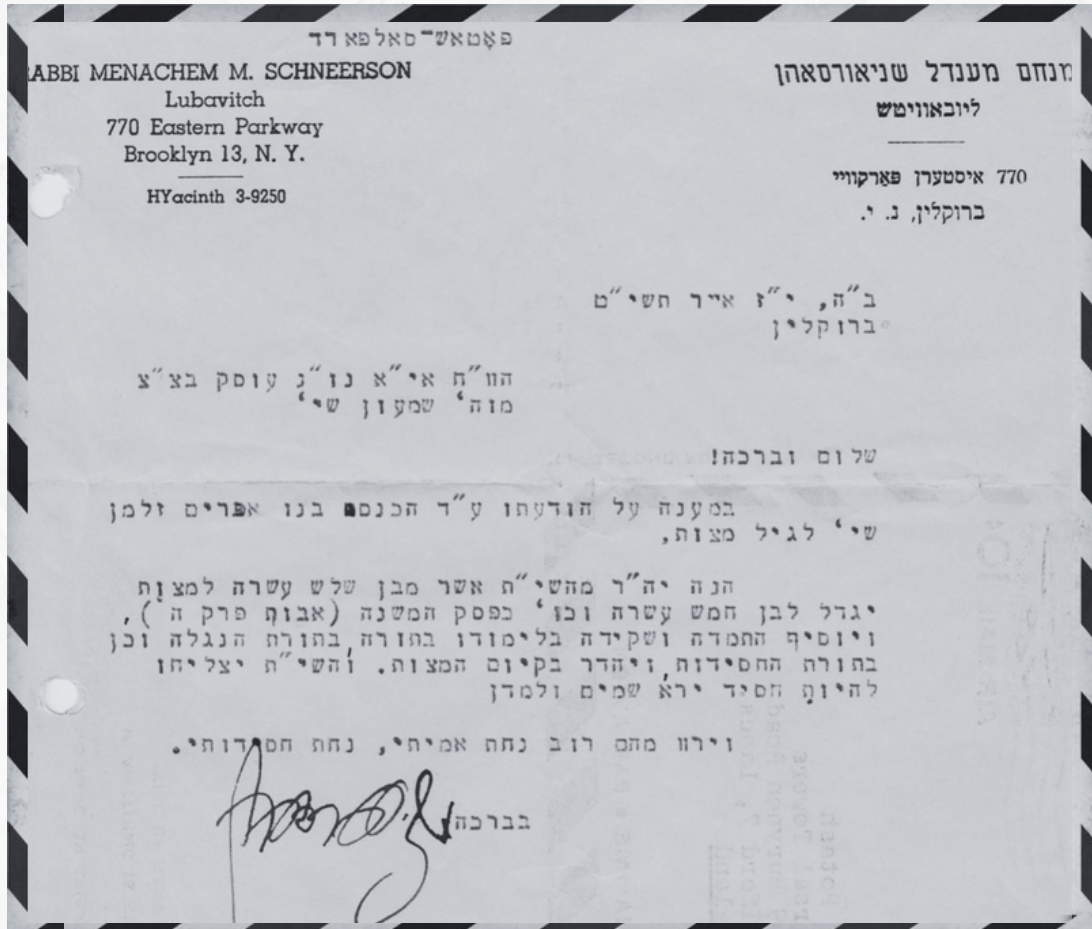
הרה"ח ר' יצחק דובאוו

גר בעיר מנטשסטור אנגלי', עם זוגתו מרת ביילא פערל, ע"ה. (היתה מצאצאי שלשלת הרבנים "פרנקל תאומים" ובראשם בעל "הברוך טעם"). ר' שמעון הי' גבאי בית הכנסת החב"די בעיר, הנקרא "עדת ישראל" ובה עבד במסירות נפש. אפילו אחר שנחלה וקשה הי' לו בשבת ללכת רגלי לבית הכנסת, עכ"ז היה הולך ברגל בכל שבת ושבת כמעט שעה הליכה (מהלך שלאדם בריא הי' לוקח 15 דקות הליכה) כדי להתפלל בבית הכנסת חב"ד בעיר. הי' ידיד פנימי של רבה של אנ"ש דשם - הרה"ג וחסיד ר' יצחק ע"ה דובוב שהתחיל כבר משנים הראשונות, כשרק יצחק דובאוו הגיע מריגה, וממנו קיבל הרבה השפעה חסידית. הי' לו קשר ידידותי עם הרה"ח ר' בנציון ע"ה שמטוב, וקיבל כמה מכתבים וברכות בקשר לביהכנ"ס.

ר' שמעון ע"ה כיהן כמורה בתחום ביוכימיה ורפואה ואף קיבל כמה מכתבים מהרבי בהנושא ועל ההוראה בעבודת ה' שיכולים ללמוד מזה. (כמה מהם נדפסים באג"ק) ונפטר בדמי ימיו. השאיר אחריו שלושה בנים צעירים, וזכה לדור ישרים יבורך בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובחסידות ומהם שלוחי הרבי. תנצב"ה.

מכתב כ"ק אדמו"ר

מכתב כ"ק אדמו"ר לר' שמעון, ע"ה, פוטאש ממנשסטר לקראת הבר מצוה של בנו, הרה"ח אפרים זלמן שי' (סב הכלה).

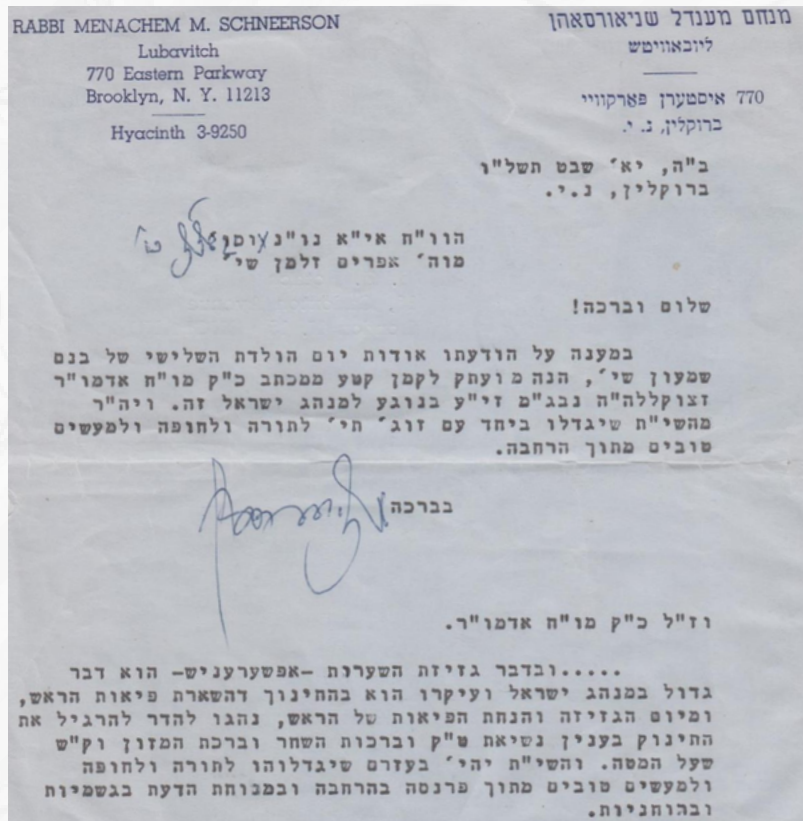
יחידות הראשונה

כשהגיע שמעון לגיל ארבע החליטו הרופאים שהוא חייב לעבור עוד ניתוח מסובך. התחילו הוריו לדאוג לבריאותו, והחליטו לנסוע במיוחד להרבי כדי לקבל ברכתו הק' שהניתוח יעבור בשלום ובהצלחה, וכך זכה שמעון ליחידות הראשונה. בין הדברים בהיחידות, שאל הרבי מהילד מה שמו. בהיותו ביישן בטבעו, התבייש ולא השיב. שאלו הרבי עוד פעם: "איך קוראים לך" והילד לא עונה. אז הוציא הרבי ממגירת שולחנו מטבע אנגלי ואמר "אם אתן לך את המטבע האם תגיד לי מה שמך?" ועדיין לא עונה!

אז, אמר אביו, ר' אפרים זלמן שי, שהילד מתבייש. אמר לו הרבי: "הוא לא מתבייש אלא הוא עקשן" והמשיך לומר להילד: "כשתחזור פעם הבא, יגיד לי איך קוראים לך ומה אתה לומד", וכך הסתיים היחידות. רק לאחר היחידות תפסו הוריו שבמילים הקדושים אלו הי' צפון הברכה הנפלאה שעל זה חיכו! הרבי אמר "כשתבוא פעם הבאה, יגיד לי איך קוראים לך" הי' צפון שהניתוח יעבור בשלום ובהצלחה ושיחזור עוה"פ לבקר אצל הרבי. כמובן שהניתוח עבר בהצלחה, כברכת הרבי, ואכן לאחר כמה שנים חזר לבקר הרבי כפי שבירך אותו.

גם מה שכינוהו הרבי בשם "עקשן" הי' ברכה בפני עצמה, שמשם לקח הכוחות לעבור על כל המניעות ועיכובים במשך חייו, הן בגשמיות והן ברוחניות, שלזה הי' צורך למדת עקשנות (למעליותא).

המכתב שקבל אביו שי'
מכ"ק אדמו"ר לקראת
האפשרעניש (כ"ק)
אדמו"ר הוסיף בכת"ק
התואר עוסק בצרכי ציבור)
המכתב הגיע באיחור של
ששה חודשים אך בדיוק
שבוע אחר כך שמעונו היה
זקוק לטיפול רפואי,
והמכתב התקבל כברכה
מיוחדת עבורו בדיוק בזמן.

שנות נעוריו

כילד למד בחיידר ליובאוויטש בלונדון אצל המלמד החסידי ר' עובדי' ע"ה שטראקס (כפי הוראת הרבי שילדים צריכים ללמוד רק על טהרת הקודש, למד במוסד אהלי תורה. לימים כשעבד בתור גזבר של בתי ספר ליובאוויטש וניהל החשבונות, הי' אומר על דרך ההלצה אמנם בכוונה פנימית שלא זקוקים ללימודי חול בכדי לנהל חשבונות, והראי' שאף פעם למד לימודי חול ומ"מ מנהל חשבונות ברמה גבוה).

אף בצעירות וניכר בו כישרונות מיוחדות, נתברך בשכל חריף וישר ולמד בהתמדה, אבל בעיקר הצטיין במידות טובות, אהבת ישראל ודאגה לזולת, וכל מעשיו היו באופן של "הצנע לכת עם ה' אלוקיך" דבר שחי בו עד רגעיו האחרונים (כדלקמן). חבריו מספרים שמילדותו כבר היה דוגמה חי' להם לעניני יראת שמים ומידות טובות.

סיפר אחד מחבריו בכתה, שכשהי' שמעון ילד בחיידר ובגלל מצב בריאותו לא הי' יכול להשתתף עם חבריו במשחקים של כדור רגל וכדו', שאלו אותו אולי יהא השופט של המשחק השיב הילד שמעון בפקחות ובאהבה הטיפוסי שלו: "שופט משחק תמיד אינו אהוב אצל חצי המשחקים. ולכן אינו רוצה להיות שופט המשחק שעי"ז יגרום צער לצד השני "

שמעון ויבלט"א אחיו גדליה שיי' כיום שליה בקליפורניא

י"א

לאחר כמה שנים כשהי' בן שמונה בשנת תשמ"א כשנסעו הוריו עה"פ להרבי, לקחו עמם שמעון. בתקופה זו יצא הרבי עם מבצע של "צבאות ה'". כשנכנסו ליחידות ביקש ממנו הרבי שלכה"פ יהי' אלוף כוכב אחד (גענעראל) בצבאות השם! ואכן, כשחזרו ללונדון, הוריו והילד הבינו שההוראה להיות אלוף הוא כלי להברכות בעניני רפואה, הילד לקח את זה מאד ברצינות ועבד על זה. (באותו הזמן עדיין לא הי' סדר מסודר להזדמנויות לקבל נקודות להיות אלוף בצבאות ה', אז יו"ר צבאות ה' בלונדון (גב' וויינבוים תחי').

סידר שאם שמעון יעשה מבצעים, יוכל לקבל יותר נקודות ולעלות לאלוף ולכמה חדשים היו הולכים בכל יום ראשון וגם בערב בימי השבועה למבצעים ביחד אם אביו שי' וכבר כמה חדשים אחר כך היה אלוף בצבאות ה' וכנראה שהי' אחד מהאלופים הראשונים בצבאות ה', וזה שרת ככלי לברכות כ"ק אדמו"ר במשך כל ימי חייו. (דרך אגב, באותו יחידות עם הרבי, ביקש כ"ק אדמו"ר גם מאמו שתח' להיות בצבאות ה' ואכן קיימה רצונו הק').

התקשרותו לרבי בגיל צעיר

כבר כילד ניכר עליו התקשרותו להרבי, ומגיל שבע - שמונה הי' מתעורר באמצע הלילה כדי לשמוע ה"שידורי חי" מהתוועדויות של הרבי. התוועדויות אלו של הרבי התחילו בשעה 9:30 בערב שעון נוי יארק שהוא 2:30 בלילה בשעון בריטיש. גם כתב לעצמו מה שהבין מתוכן השיחות. פעם כששאלו א' מחבריו: "איך אתה מבין כל מה שהרבי אומר ושמעון ענה לו שכל מילה שהוא מכיר ומבין הוא כותב לעצמו ועי"ז זוכר לפעם הבאה. בהיותו בן 11, כבר הי' קם כל בוקר בשעה 5:30 כדי ללמוד עם א' מחבריו ספר השיחות ולקוטי דיבורים

. סיפר חבירו , פעם בחורף קרה שקם מאוחר, ושמעון בינתיים חיכה בחוץ בקור החורפי כמעט שעה, וכשהוא קם הרגיש מאד רע שבגללו שמעון חיכה בהקור לזמן ממושך, והתנצל כמה פעמים במשך היום עד ששמעון אמר לו להפסיק להתנצל, הרי אני צריך להודות לך שבגללך הרגשתי כמו חסיד אמתי . חברו הסתכל עליו בתמי', ושמעון הסביר שתמיד הוא קורא סיפורים על החסידים ברוסיה שלמדו חסידות במסירות נפש ועכשיו סוף סוף הי' יכול להרגיש קצת כמותם. כך היתה תשובתו של הילד בן 11.

שמעון עם כיתתו לפני נסיעתם לכ"ק אדמו"ר לי' שבט

ימי בחרותו

• חגיגת הבר מצוה •

שמעון עם כיתתו לפני נסיעתם לכ"ק אדמו"ר לי' שבט

בט' שבט תשמ"ו, הגיע שמעון לעונת הבר מצוה, ונסע להרבי לכבוד י' שבט, יום קבלת הנשיאות. נסיעה זו לנוו יארק אירגן הרה"ח ר' מרדכי סופרין, ע"ה, מידי שנה בשנה לכתתו - של בחורי הבר מצוה - ב"מכינה לישיבה", והרבה תלמידים זכו לפגוש ולהתברך מהרבי לרגל היכנסם לעול המצוות (ולהרבה היתה זאת פעם היחידי שזכו לראות הרבי). בהשגחה פרטית עלה ששמעון יחגוג חגיגת הבר מצוה שלו עם כל חבריו בסביבת הרבי וגם קיבל עלי' לתורה במנין של הרבי. תמיד הי' מספר על ביקור זה, ואיך שלא נשכח מזיכרונו. בהיותו שם, כתב יומן מפורט מה נעשה בבית חיינו וגם רשם כמה מההנהגות קודש שראה אצל הרבי, וכשחזר ללונדון חזר לפני הכיתה חלק מהשיחות ק' ששמע וגם מההנהגות שראה.

ימיו ב"מכינה לישיבה"

• ליובאוויטש לונדון •

שמעון הצטיין בלימוד במכינה לישיבה ליובאוויטש בסטאמפורד היל לונדון. כל ימיו העריך מאד צוות המסור של הישיבה. הי' אומר שמלמדיו במכינה נתנו לו דרך בחיים - חיים של חסיד, דרך בהתקשרות ודרך במדות טובות. היה לו קשר פנימי עם שי' הרה"ח ר' אליעזר קסלמאן שי', קשר זו נמשך כל ימיו. גם למד אצל הרה"ח ר' מרדכי ע"ה סופרין, ויבלט"א הרה"ח ר' חד"א שי' טיפענברון, הרה"ח ר' יי"צ שי' שטראקס, והרה"ח ר' לוי שי' פאריז. תענוג נפלא הי' לשמעון מסיפורי חסידים. הבחין שבכל התוועדות חסידים מתגלגלים הרבה סיפורים - פנינים יקרים - שאף אחד רושם אותם, ולכן התחיל לכתוב לעצמו כל הסיפורים ושמועות ששמע מהמשפיעים שלו. מנהג זו נמשך כל ימי בחרותו עד שהתחתן, ובמשך כל השנים הצטבר אצלו מאות סיפורים.

התקשרות - שידורים ומבצעים

בהיותו "במכינה" ובמשך כל שני בחרותו הקפיד מאד על שמירת סדרי ישיבה, ואפילו כשהלך לישון מאד מאוחר לא מנע עצמו מלהגיע למחרתו בזמן לסדר חסידות בבוקר, והי' שנים שהלך לישון מאוחר מאד, בפרט בזמנים שהרבי הלך להאוהל והי' אומר שיחה לאחרי תפילת ערבית, ולא ידעו מתי הרבי יחזור, אז נשאר שמעון ער עד שהרבי חזר מהאוהל) שבשעון בריטיש יכול להיות בשעה 2 או 3 בבוקר (והי' מטלפון להרה"ח ר' בנציון ע"ה האקנר שאירגן השידורים - כל 15 דקות - לדעת אם הרבי יאמר שיחה ואם כן יהי' שיחה הי' מצלצל להעיר כמה מחבריו לבא באמצע הלילה לשמוע השיחה הק'. א' מחבריו סיפר שזוכר עוד ההתרגשות כשקיבל הטלפון משמעון באמצע הלילה בערב שבועות תשמ"ט ופתאום אמר אז הרבי המאמר ד"ה אנוכי ה' אלוקיך. ולמרות שכמעט לא ישן הלילה הגיע למחרתו בזמן בשעה 7:30 בבוקר לסדר חסידות! ובכלל כל ימיו לא ישן הרבה, ואפילו בתור ילד קם מוקדם והתפלל שחרית במנין הראשון - בשעה שבע בבוקר ומרגליא בפומיא "שינה הוא הגנב הכי גדול! שהרי גונב ממך חצי החיים!"

הי' לו חיות מיוחדת במבצעים והי' הולך כל יום עם חבר בהפסקת הלימודים לבית מושב הזקנים היהודי באיזור כדי להניח תפילין עם יהודים דשם, והי' מאד מקפיד לכתוב דו"ח להרבי, ואף קיבל פעם מענה בחודש אדר תשמ"ט: "ת"ח ובהוספה" וזה חיזק אותו מאוד. אין לשער האהבת

ישראל שלו לחבריו בכיתה, ולדוגמא, השיעורים בישיבה היו באידיש אבל לא כולם דיברו והבינו אידיש, והיו צריכים ללמוד השפה ושמעון הי' מגיע לישיבה זמן מה לפני הסדר (שהתחיל בשבע וחצי בבוקר) ולומד אידיש לידיד נפשו הרה"ח ר' משה ע"ה מולר. וקרה פעמים שדלתי הישיבה היו עדיין סגורות והיו נכנסים דרך החלון וכו' והכל בכדי לעזור לזלות. סיפר עוד א' מחבריו וכיום מחשובי השלוחים, שכשהגיע כבחור צעיר ממדינת הים ללמוד במכינה ולא דיבר השפה כדבעי, שמעון הי' זה שהעמידו על רגליו ועזר לו להתיישב בישיבה.

אחר שסיים לימודיו במכינה עבר ללמוד בישיבת תומכי תמימים מנטשסטר תחת ניהולה של הראש הישיבה הרה"ג ר' עקיבא כהן שי' והמשפיעים הרה"ח ר' יצחק קליין והרה"ח ר' אליעזר איידעלמאן שיחיו שם למד שנתיים, בשקידה והתמדה והקדיש זמנו ללמוד עם הבחורים שדרשו קצת עזר.

בסוף שנת תשנ"א נסע ללמוד בישיבת "אהלי תורה" כדי להיות בד' אמות של הרבי. שנים אלו היו יקרים מכל יקר אצלו, שם קיבל הדרכה מהמשפיעים הרה"ח ר' שלום שי' חריטאנאוו והרה"ח ר' נחמן שי' שפירא, וקיבל הרבה סיפורים ושמעות מראש הישיבה הרה"ג ר' ישראל ע"ה פרידמאן והמשפיע הרה"ח ר' מענדל מאראזאוו.

ישיבת ליובאוויטש מנטשסטר בתש"נ

גם שם הקפיד מאד על שמירת הסדרים ולימוד בהתמדה ושקידה עד כדי כך שכנוי אותו בשם "שמעון הצדיק", ואחד מהמשגיחים התבטא שהוא לא זוכר יום שהגיע ב7:30 בבוקר ושמעון לא היה כבר במקומו עם ספר פתוח. בזמנו באהלי תורה

זכה להיות א' מחברי מערכת של קובץ "הערות וביאורים אהלי תורה" ועבד במסירה ונתינה תחת וביחד עם הרה"ג אברהם שי' גערליצקי, והי' קשר מיוחד ביניהם, הי' לו חוש מיוחדת לבחון הפרטים קטנים שצריכים תיקון ובמשך השנים הגיה מאות חידושי תורה שהלכו לדפוס. סיפר א' מחבריו שהחוש שלו לבחון אפי' בפרטים קטנים התבטא בעיקר בנוגע לדאגתו לזולת שכן דאג לזולת בפרטי פרטיות כ"א לפי ענינו. השנים שלמד באהלי תורה ובד' אמות של הרבי, שהתפלל כל התפלות עם הרבי, והשיחות קודש אחרי תפילת ערבית וההתוועדויות מידי שבת בשבת (עד כ"ז אדר תשנ"ב), היו השיא בחייו, ימים אלו נחקקים היו בזכרונו וחי בהם

סיפר אחד מחבריו שפעם הבחין ששמעון הוא קצת חלש והולך קצת לאיטי, ושאל פשר הדבר, שמעון ענה בפשיטות, שהרופאים אמרו לו שהוא חייב לעבור עוד ניתוח בלב ושאל להסכמת הרבי ועדיין לא קיבל תשובה ולכן הרי זה סימן שאינו צריך

אהלי תורה תשנ"ב

לעבור הניתוח עכשיו אלא לדחותו לזמן אחר. לפני חג השבועות תשנ"ג שמעון עבר ניתוח רציני בלב, כמובן שעבר הניתוח רק לאחר קבלת ברכה מכ"ק אדמו"ר, באותם הימים כבר הי' לאחרי כ"ז אדר וכ"ק לא דיבר אבל נתן ברכה ע"י שמהנהן בראשו הק' כשדיבר אחיו אתו ע"ז אמר לו שמעון שברכה הזו היא יותר מברכה רגילה, אחיו שאלו לבאר כוונתו וענה לו שמעון "כשהרבי מהנהן בראשו זה המשכת העצמות".

שליחות לסידני ומיו ב"770"

תלמידי השלוחים לסידני תשנ"ד-נ"ה

אחר שנתיים ימים שלמד באהלי תורה יצא בשליחות הרבי לשיבת ליובאוויטש בסידני תחת הנהלת הרה"ג ר' ברוך שי' לשס, שם השתתף במרץ ובנתינה בכל הפעולות של הקבוצה ונשאר שם שנתיים. כשחזר אח"כ ללמוד בתו"ת המרכזית, 770 קיבל סמיכה

לרבנות מהרה"ג ר"פ הירשפרונג ז"ל אב"ד מונטריאל ולמד גם שחיטה אצל הרה"ח ר"ב יוניק ז"ל. (לימים כשיצא לשליחות במדינת תוניסיה הי' דרישה לבשר כשר והיה שוחט שם.)

בזמן הקיץ כשהי' בארה"צ נסע ועסק במרכז שליחות בעיר "רהוד איילנד" תחת השליח הרה"ח ר' יהושע שי' לויפר, (לימים התחתן בנו הרה"ת י"צ ליופער שי' עם אחותו של שמעון מרת שושנה תחי'). כשהי' שם, נתרשמו מאד הקהילה מפקחותו ומעניוותו. ברשימת הדו"ח שלו מפעולתיו דאז, נרשם איך שכו"כ פעמים ישב והתועד עם תושבי העיר עד שעות הקטנות של הלילה.

נישואיו

באלול ה'תשנ"ז, השתדך עם משפחת חביב מצרפת. [חמיו הרה"ח חיים שמעון ע"ה הי' מיוחס בן אחר בן לבעל מחבר ספר "העין יעקב" ו"הנימוקי יוסף" וספר "גט פשוט" ועוד הרבה גדולה ישראל. ר' חיים שמעון הי' דוגמה לחסיד המקושר בתכלית להרבי. הי' מאד עסוק בהפצת המעיינות חוצה, וניהל מערכת כשרות בכמה עיירות בצרפת. ר' חיים שמעון נקטף בדמי ימיו בתאונת דרכים נוראה כשחזר פעם מעבודתו והשאיר אחריו 12 יתומים ר"ל. תנצב"ה]. החתונה התקיימה בליל י"ט כסלו תשנ"ח, ולאחר כמה שבועות נסעו זוג הצעיר לני. כדי ללמוד בכולל שע"י מזכירות הרבי.

מוסד שיעור בגמרא

מלמד תינוקות

הרה"ח שד"ב ע"ה יוניק
מלמד הלכות שחיטה

שמעון אופה מצות בשליחות בסידני

י"ח

השליחות לתוניס

לאחר כמה חדשים של לימוד בכולל הציעו לזוג הצעיר לנסוע בשליחות הרבי לעיר תוניס במדינת תוניסי', כדי לעזור השליח הנודע לתהלה ומהשלוחים הראשונים של הרבי - הרה"ח ר' ניסן ע"ה פינסון וזוגתו שתחי'. ההצעה נתקבלה והתחילו להתכונן לנסוע לתוניס.

קהילת היהודית במדינת תוניסי' הסמוכה למרוקו השתרש כבר מזמן חורבן בית שני ובעיקר בעיר "תוניס" ו"ד'זרבה" (שם יש א' מבתי כנסיות הכי ישנות בעולם!) ועד כלפני 50 שנה גרו שם אלפי יהודים עד שעלו רובם לארה"ק וצרפת. שלוחו של הרבי לעיר

תוניס היה הרה"ח ניסן ע"ה פינסון שלמד עוד בישיבות "תומכי תמימים" המחתרניות ברוסיה הסובייטית ופעל שם במסירות נפש להפצת היהדות. אחר מלחמת עולם השני' עבר לצרפת ועבד כמזכיר בישיבת תומכי תמימים ברינוא צרפת. בשנת תשי"ג שלח אותו הרבי ביחד עם זוגתו תחי' לכהן כשלוחו במדינת מרוקו, ובשנת תש"כ עבר בשליחות הרבי לתוניס ושם הקים מערכת של ישיבות אהלי יוסף יצחק, וזכה לקרב אלפים לאביהם שבשמים. בסוף ימיו לעת זקנותו קיבל ר"ל שיתוק, ועבר לגור בצרפת אצל בנו עד פטירתו בשנת תשס"ט, תנצב"ה.

שליחות בתוניס עבור הזוג הצעיר הי' מסירות נפש של ממש מצד כמה ענינים, ובפרט שהי' בלתי אפשרי לקבל אזרחות, וכל ג' חדשים היו צריכים לצאת המדינה ולחזור, ואוכל כשר לא הי' שם במדה מספקת והיו

צריכים לקבל מחו"ל, ולמרות הכל פעלו ר' שמעון ויבלט"א זוגתו תחי' רבות. ר' שמעון עבד בבית ספר "אוהל יוסף יצחק", הי' אהוב אצל תלמידיו, עשה פעולות רבות והשקיע מרץ רב למען בית הספר והפצת היהדות שם, וכאמור הי' גם משמש כשוחט עופות

הרבנית מרת רחל פינסון תחי' תמיד מספרת על הרושם שעשה ר' שמעון על הקהילה, דוגמא חי' של יהודי חסיד ויראת שמים המסור לכוונה עליונה, והכל מתוך אהבת ישראל, תמיד הלך ברחוב אם כובע וחליפה הגם שהיה מאד מאד חם, בכל ליל שישי הי' ער עד שעות הקטנות בלילה ולומד דא"ח. בתקופת שהותם בשליחות הרבי בתוניס נולד להם בנם הבכור הת' מנחם מענדל שי'.

עם הזמן נעשה בלתי אפשרי לגור שם, היתה בלתי אפשרית לקבל אזרחות, ולאחר שנתיים הוכרח הזוג לעזוב המדינה, ועברו לגור לתקופה בעיר 'ניס' בצרפת, שם עסק במערכת הכשרות להשגיח על כשרות המקום, ובזמנו הפנויים מסר שיעורי תורה לרבים שם.

בשנת תש"ס נפטר חמיו הרה"ח ר' חיים שמעון ע"ה חביב בתאונת דרכים כאמור, והשאיר אחריו 12 יתומים, ובמשך השנים דאג להם שמעון בשבילם ולקח על שכמו האחריות בחינוך הבנים וכו

השליחות ללונדון

לאחר זמן מה הציעו למשפחת פוטאש הצעיר שליחות בעיר לונדון לעבוד בצעירי חב"ד מטעם בית ליובאוויטש לונדון לקרב הצעירים. מיד התחיל ר' שמעון ורעייתו לעבוד בשליחות זו. אשתו תחי' התחילה לשרת בבית הספר ליובאוויטש לבנות כמורה, וכיום מכהנת כהמנהלת.

ר' שמעון ע"ה היה מסור בתכלית לשליחותו שבה עבד בעיקר עם הצעירים. אירגן תוכניות לאחר זמני הלימוד בבית הספר וגם בשבת בבית הכנסת אירגן מנין מיוחד לילדים, וכן אירגן מסיבות שבת. בכל שנה אירגן תהלוכת הל"ג בעומר, וגם שמחת בית השואבה בחול מועד סוכות, כפי הוראת הרבי, ועוד ועוד.

עבודתו עם הצעירים היתה באהבה אמיתית ופעל הרבה עליהם לא בדרך של הקפדה אלא מתוך אהבה "וימין מקרבת" בפרט עם הילדים "החלשים" שהיו צריכים עזרה מיוחדת הי' לומד איתם ומדבר איתם וכו', והרבה מהם חיים היום תחת הרושם החזק שהשפיע עליהם. סבלנותו לכל אחד הי' עד להפליא, תמיד דיבר בנחת עם כל אחד ואחד ואף פעם לא הי' שום הרמת קול על זולתו. בלונדון המשיך המשפחה לגדול, ונולדו שאר בניו הת' חיים, לוי יצחק, נתן יעקב יוסף, ויהודה אלכסנדר זיסקינד שיחיו. בין הענינים עסק בהפצת היהדות והחסידות, והי' מוסר כל שבוע שיעורים למקורבים ופעל עליהם רבות

התמסרותו ללימוד התורה ותפילה בציבור

אפילו כשהיה עסוק מאד בעניני שליחותו מ"מ היה מקדיש מזמנו ללימוד ולקבוע עתים בתורה, והיה מקפיד מאד על שיעוריו הקבועים בנגלה וחסידות, ובפרט שיעורי חת"ת ורמב"ם. (אחד מחבריו סיפר שפעם הי' לו קושיא ברמב"ם היומי ושלה אותה בהמועדות של הקבוצה הכיתית, ולא קיבל תשובה. בשנה הבאה ביום שלמד אותו פרק קיבל הודעה משמעון "בנוגע לשאלתך משנה שעברה אולי אפשר לתרץ... וכו'),

כל מקום שהלך הי' אתו רמב"ם קטן פורמט כיס (בכלל, בכיסו היה תמיד דברים מעניינים כמו שיחה ורשימה או מכתב וכו').

הי' לו כו"כ חברותות בלימוד נגלה וחסידות ובמשך השנים עבר על המשך תער"ב ולקוטי שיחות ועוד, ואפילו כשהיה מאוד עסוק, הי' מקפיד עליהם. בכל יום שישי שהיה היום היחידי שלא עבד, הי' מנצל כל היום כדי ללימוד "דער חסידישע פרשה" - הלקוטי תורה השבועי עם אחד מחבריו.

הי' לו "קאך" מיוחד בתורת רבנו והי' בקי בהרבה מלקוטי שיחות ואגרות קודש ומאמרים, וגם לראות התוועדויות מכ"ק אדמו"ר וכשהיה יומא דפגרא או שוידאו חדש מהתוועדות יצא היה יושב ושומע ההתוועדות עד מאוחר בלילה וגם הקדיש מזמנו ללמוד התוועדויות כ"ק אדמו"ר גם בלימודיו התבטא האהבת ישראל שלו הוא

תמיד חיפש ללמוד עם אנשים פשוטים שהצריכו שמשוהו ילמד איתם ותמיד אם שאלו לו שאלה בלימוד שם כל עניניו לצד ומנסה למצוא תשובה, דוגמה לזה פעם בנו ראה אותו מאוחר בלילה שהפסיק פתאום מעבודתו והתחיל לפתוח כמה כרכים מלקוטי שיחות וכנראה שמחפש משהו, ושאלו למה פתאום הפסיק לעבוד ומה הוא מחפש, וענה שאחד מחברו שלח לו הודעה "האם הוא יודע איפה הרבי מדבר על ענין פלוני" ולכן הוא מנסה לזכור כל השיחות שמדברים בענין זו בכדי לענות חבירו. היה מקפיד מאד להתפלל בציבור, ואפילו בימים שלא הרגיש בטוב, ופעמים הי' גם קשה לו לצאת מן הבית, מ"מ הי' יוצא להתפלל בציבור.

אביו שי' סיפר שכילד שמעון אף פעם לא כעס, ורק ראו עליו איזה אי שביעות רצון כשבא מצד איזה סיבה מאוחר לתפלה. נתן צדקה בשופי, גם כשמצב פרנסתו היתה ירוד. בין עניניו הי' גם גזבר של בית כנסת ליובאוויטש בסטאמפורד היל, הי' גם הבעל קורא בשבת בהמנין השני ואף לימד הרבה בחורים לקרוא בתורה. אהב לדבר עם זקני החסידים מאנ"ש בלונדון, כמו האחים הרה"ח ר' יהושע ע"ה ראסקין והרה"ח ר' משה ע"ה קצנלנבוגען ולקבל מהם סיפורים חסידיים ודברי ימי חייהם - חיים של מסירות נפש להפצת היהדות ברוסיה הסובייטית, ובפרט הי' לו קשר מיוחד עם הרה"ח שד"ב ראסקין ע"ה.

התמסרותו לשליחותו

הי' מסור בתכלית לעבודתו לטובת המוסדות, ובשנים האחרונות נתמנה גם לגזבר של בית ספר ליובאוויטש לונדון ועבד בכל מרצו במסירה ונתינה מתחילת היום עד מאוחר בלילה שהיה טרוד מאד בעניני השליחות, בכל זאת הקדיש מחשבה וזמן רב לחינוך ילדיו, וללמדם ולחזור ממה שלמדו בחיידר וכו'

, ולספר סיפורי חסידים, הקפיד מאוד על סוף זמן קריאת שמע והיה מעורר בניו בבוקר לקרוא ק"ש, והכל באופנו של "ימין מקרבת" וב"ה קבל הרבה נחת מכל אחד ואחד מילדיו. בתקופה האחרונה בגלל מחלת הקורונה עבד כל היום מהבית, אז ראו קצת מהתמסרותו לעבודתו, שעבד בה כל היום ממש עד שעות מאוחרות בלילה והכל לטובת מוסדות ליובאוויטש.

מידותיו התרומיות

מר' שמעון אף פעם לא שמעו ממנו התלוננות או נפילת הרוח ממצבו, הגם שבמשך חייו רבו לו "פעקעלאך" וכו' תמיד הי' בשמחה ומקבל כל אדם בסבר פנים יפות. הצטיין במידות טובות וחסד, ודאגה לזולת. אפילו כשלא הסכים עם שני, לא ביטל דבריו אלא הראה לו בשקט איזו שיחה או מקור אחר שמזה רואים אחרת ומסבירו בנחת "אולי אפשר להסתכל על הנושא מזווית אחרת" וכו', כדברי רז"ל "דברי חכמים בנחת נשמעים". ר' שמעון נתברך בחוש מיוחדת, - היכולת לבחון פרטים קטנים שאחרים אינם נותנים לב, וניצל החוש כדי לשום לב לאנשים הנזקקים, הי' שואלם לשלומם ואם יש דבר שיכול לעזור. הרבה אנשים ראו אותו כאדם סודי שיכולים לשתף איתו בעיותם, ולשפוך לו נפשם ולקבל עצה.

הי' זוכר היום הולדת של חבריו, אפילו אחר הרבה שנים, והי' שולח להם איחולי ברכות מזל טוב ושנת הצלחה, ואם הי' יארציט לאחד ממשפחתם הי' מברך אותם באריכת ימים ושנים טובות.

דאג לזולת באופן מפליא, כל אחד לפי עניניו וצרכיו. הי' קונה חלות כל שבוע לאחד משכניו שהי' קשה לו ללכת רגלי, וכן הי' מלווה אותו כל שבת מבית הכנסת לביתו, אם כי לקח הרבה זמן.

הי' מאד הצנע לכת וברח מכל ענין של כבוד, ואם היו מכבדים אותו, הדבר פשוט הפריע לו. כל פעולה טובה שעשה הי' בלי בליטות ורעש, ואף פעם לא חיפש הכרה לשום אחת מפעולותיו אלא הכל באופן צנוע ממש והרבה מפעולותיו נשארו נסתרים.

קיים דברי המשנה באבות "האומר שלי שלך ושלך שלך חסיד, קשה לכעוס ונוח לרצות חסיד, מהר לשמוע וקשה לאבד זה חלק טוב, יתן ויתנו אחרים חסיד".

היה ציור של חסיד ומקושר עם ביטול לכ"ק אדמו"ר ודוגמא ליהודי שעליו נאמר "סימני האומה הקדושה ביישנים, רחמנים, וגומלי חסדים".

אחרית ימיו

ביום ז' מנחם אב תש"פ לאחר שחזר מבית הכנסת ולמד שיעוריו עם אחד מהחברות שלו, קיבל פתאום התקפת לב חזק באמצע אסיפת הנהלת בית ליובאוויטש לונדון שבה פעל כרושם נקודות ההחלטות. צוות חברי הצלה העבירו תיכף לבית הרפואה וביומיים אחר מכן ביום המר הגדול ט' באב, ה'תש"פ, נתמלא תפקידו בעולם והחזיר נשמתו ליוצרו, בשנת מ"ח לחייו ונקבר בו ביום.

השאייר אחריו אשתו תחי' וילדיו מנחם מענדל, חי' מושקא, חיים, לוי יצחק, נתן יעקב יוסף, יהודה אלכסנדר זיסקינד, הוריו, ואחיו, ואחותו שיחיו וכל תלמידיו לאורך ימים ושנים טובות.

בתפלה להשי"ת שנזכה לקיום היעוד "והקיצו ורננו שוכני עפר" וגם הוא בתוכם, בביאת משיח צדקנו, תיכף ומיד ממש

• להלן כמה נקודות מאישיותו ומדרכיו שממנו נוכל ללמוד •

מקושר להרבי, שליחות, למד ולימד, נועם
לבריות, תפילה בציבור, אף פעם כעס, סבלנות
לכאז"א, לא התלונן, תמיד בשמחה, שמח
בחלקו, להשקיע בחינוך ילדי ישראל.

רשימת סיפורים

• חסידי אדה"ז •

מצינו שהבעש"ט לפני שגילה את עצמו לעולם, התעסק דוקא באנשים הפשוטים, ואילו אדה"ז עסק בהחדרים שלו שבהם למדו גאונים כפשוטו וכו' (ובכדי להתקבל אפילו לכתה התחתונה היו צריכים להיות כבר בקי בש"ס וכו'). על גודל העילוי של החסידים של אדה"ז היו אומרים שאפי' חסיד א' לבדו כשבא לבקר לעיר להפיץ חסידות הי' כל ג' העיירות מסביב העיר נעשים חסידים.

(הרה"ח מנחם מענדל פוטערפאס)

• מעלת דור השביעי •

בדורות הקודמים היו חסידים יותר גדולים בעבודה וכו, אבל בדור שלנו ההתמסרות והמשמעת לאד"ש שיש, לא הי' דבר כזה בשום נשיא חב"ד קודם לאד"ש.

(הרה"ח מנחם מענדל פוטערפאס)

• החסיד שסירב להיות משפיע •

פעם השמש של כ"ק הריי"ץ נצטוה לילך לחסיד אחד באומרו שהרבי מבקש ממנו להיכנס ליחידות, וטען החסיד שא"א לו ליכנס ליחידות בלי הכנה. ולכן נתן לו ד' ימים בתור הכנה. לאחר ד' ימים נכנס ליחידות וביקשו הרבי להיות משפיע בישיבה תו"ת, והחסיד סירב ואמר שאינו רוצה וכו' ופטרו הרבי. בשבת כשאמר הרבי את ההפטרה ניגן הרבי כמה מילים בלה"ק שהיו שייכים להחסיד ההוא שסירב לקבל להיות משפיע, ונגע ללבו מה שהרבי אמר לו (איני יודע איזו מילים הי, ומסתמא הי' דברי אזהרה ותוחכה) וברח החסיד מהביהכ"נ - כיון שירא מנפשו שמא החסידים יכנו נפש - בדמעות בעיניו, ואחר כמה ימים בא בחזרה להרבי ואמר שהוא מוכן לקבל עליו להיות משפיע.

(הרה"ח מנחם מענדל פוטערפאס)

• כשהעשירים לא נתנו כסף •

פעם ישב כ"ק הריי"ץ בהתוועדות והי' צריך לסכום גדול של כסף, ועבר על כל הגבירים שהיו שם וביקש מהם סך הראוי שהם יתנו לו, אבל כנראה לא רצו ליתן ועמד כ"ק הריי"ץ מכסאו והתחיל לצאת בתור התנגדות לאי רצונם ליתן הממון, עד שעמד חסיד אחד - גביר ואמר שהוא לוקח על עצמו כל הסכום והוא ישלם לזה. וישב כ"ק הריי"ץ על מקומו.

(הרה"ח מנחם מענדל פוטערפאס)

• אם הרבי רוצה גם אני רוצה •

פעם קרא כ"ק הריי"ץ את אחד מחסידיו ואמר שברצונו לשלוח אותו בשליחות, ואמר החסיד הן, והמשיך הרבי אבל זה אפשר שחייך יהיו מסוכן עד להריגה רח"ל, ואמר החסיד אויב דער רבי וויל וויל איך אוכעט (אם הרבי רוצה גם אני רוצה) והלך בשמחה רבה על השליחות המסוכנת ששלח אותו הרבי. ובזה שמח הרבי מאוד.
(הרה"ח מנחם מענדל פוטערפאס)

• הגדלות של ר' בנימין קלעצקער •

החסיד הידוע ר' בנימין קלעצקער שהי' חסיד אדמו"ר הזקן הי' סוחר גדול והי' בקשר לפריצים גדולים והם ידעו שהי' איש קדוש אבל רצו ליתן לו "נסיון" אם הוא באמת איש קדוש (בעיניהם). פעם כשהי' אצלם נתנו לו כוס חמין - טיי - והטילו בהכוס דבר שלא היה כשר שכמובן הי' אסור לשתותו. וקודם שנשא ידיו ליטול הכוס לשתותו נפל הכוס ונשבר וראו בעיני העמים איך שניצלו משתית דבר שאינו כשר, והדבר נתגלגל לאדה"ז ואמר על זה שר' בנימין הוא במדריגת צדיק וטוב לו, שאילו הי' צדיק ורע לו - לא הי' הכוס נופל ונשבר כדי לנצל אותו.

(הרה"ח מנחם מענדל פוטערפאס)

• להיות תחת אותו גג של הרבי •

הי' ב' חסידי וויזניץ א' הי' לו כסף, ולשני לא הי' לו כסף, ולמי שהי' לו כסף שיחד את הגבאי של הרבי שיכנס אליו בעת שהרבי עושה כפרות! , ונכנס והי' שם. לכשיצא שאלו חברו שלא הי' לו כסף נו מה ראית, ואמר כלום, שאלו א"כ למה שלמת כ"כ הרבה כסף ליכנס, וענה לו שווה כל הבסף רק להיות תחת אותו גג של הרבי.

(הרה"ח יצחק דוד גראנער)

• אילו קרבנו לפני הר סיני •

בשלוש שנים האחרונות של נשיאות הצ"צ היה קשה לו לדבר ור' הלל פאריטשר המשיך לנסוע לצ"צ, ושאלו אותו למה הוא נוסע הרי הרבי אינו אומר חסידות? וענה אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו!

(הרה"ח יצחק דוד גראנער)

פעם אני ובערל בוימגארטאן, עשינו הנחה מחגה"פ מהתוועדות דהרבי הריי"ץ - וביקשנו מכ"ק אדמו"ר שליט"א להכניסו להגהה להרבי ריי"ץ - לאחר כמה ימים ירד הרבי עם השיחה עם חיוך על פניו ואמר שהרבי אמר "את זה לא אמרתי".

(הרה"ח יצחק דוד גראנער)

בתש"ז כשהרבי נסע לצרפת להביא אמו לארצה"ב אף א' לא ידע שהרבי נוסע, אלא ש יום א' - הרבי לא הי' ב.770 הרבי נסע אם אורון - ובא בחזרה עם ספינה. ביום שבא לארצה"ב אמר לי בחור א' שאבוא ללות הרבי - ואף א' מהצעירים הי' שמה. ואז הרבי ירד מהספינה עם אמו יד ביד, ואני זוכר אף שאמרה (לכ"א ?) אדאנק פאר קומען וכו'.

(הרה"ח יצחק דוד גראנער)

• בזכות עבודת הרבים •

דיברתי עם הרב סאק'ס שי' הרב הראשי לאנגלי' ואמר לי שלפני כמה שנים הי' חולה והרבי אמר לו שבזכות מה שהוא עושה בשביל הרבים, בוודאי יתרפא. ואמר מי גדול בדורנו שעשה בזכות הרבים מהרבי ובכה.

(הרה"ח יצחק דוד גראנער)

• הדביקות של הרבי •

פעם אני ובן ציון שמטוב ע"ה הוצרכו לילך על איזה שליחות מהרבי בפאריז, ובאנו להמלון של הרבי (קודם הנשיאות) לקבל ברכת פרידה. והרבי ישב שמה בהפרוזדור וישב בדביקות עצומה, והיה נראה שאינו מרגיש מה שבסביבו, וישבנו אצלו וחיכנו עד שהוא יתייחס אילנו. אבל לא העיר שום דבר. ונתקרב זמן הטיסה ולא ידענו מה לעשות. וב"ה פתאום הרבי האט זיך התעורר מדביקותו ואמר אה! וכו' ודיברנו קצת והלכנו.

(הר' יהודה לייב מאטצקין)

• כשר' מיכאל דווארקין היה מספר סיפור •

זוכרני איך שר' מיכאל דווארקין הי' מספר סיפורים - ומפעם לפעם באמצע שהיה מספר הי' מפסיק - וביקשנו שיספר הלאה ואמר לא, ושאלנו למה - ואמר שאינו זוכר בדיוק פרטי המעשה וא"ל אעפ"כ מספר מה אתה חושב ובשום אופן לא רצה לספר סיפור שאינו מדוייק.

(הרה"ח יצחק דוד גראנער)

• שהחסידים ישברו ראשם להבין דברי הרב •

בשנות הלמד'ס נתן הרבי מכתב כללי להר' ניסן שי' מינדעל וא"ל: אז אין די ערשטע שורות איז די ענטפער אופ'ן פאליטישען מצב אין א"י. (שבשורות הראשונות של המכתב יש בה המענה בנוגע למצב הפוליטי בארה"ק) כשיצא ניגש להריל"ג וביחד ניסו למצוא התשובה ולא הצליחו. לאחר כמה ימים כשנכנס הר' מינדעל להרבי אמר להרבי שניסו להבין התשובה ולא הצליחו, ורמז שאולי הרבי יאמר לו הפתרון. ענה הרבי: מ'וויל אז אין זאל אלץ אויסטייטשען! זאל'ן די חסידים ברעכען די קאפ, וועלען זיי געפינען. (רוצים שאני יתרגם הכל, שהחסידים ישברו ראשם להבין).

(הרה"ח י.ל. גראנר)

• ב' סיפורים על ר' יקותיאל ליעפלי' •

מספרים שני סיפורים על ר' יקותיאל ליעפלי', פאם בתשעה באב בלילה עברו דרך ביתו, ושמעו וראו איך שהוא רוקד - בליל תב"א! ושאלו מאי האי וענה "אז אין דער חורבן זעט ער וואס עס איז דא צו זיך פרייען (שבחורבן הוא רואה במה לשמוח) - היינו שיהי' הגאולה, והסיפור השני - שבהסתלקות הרבי נכנס לבית או להביכ"נ ושבר כל החלונות כפשוטו - כיון שפשוט לא קיבל את זה. - היינו כשזה קרה לא הי' לו שום הסברים או הרגשים אלא היה רק תנועה של למעלה ממוחין.

(הגה"ח יואל כהן)

• אנוכי עומד בין הוי' וביניכם •

יש ווארט מפוילישע גוטע איד, 'אנוכי העומד בין ה' וביניכם' - שבד"כ מפרשים זה על 'רבי' - אבל הוא אמר שבאם א' מרגיש אנוכי, 'איך' עם גאווה וישות אז זה עומד ומפסיק בני וביניכם - בין ה' לבנ"י.

(הגה"ח יואל כהן)

• שתעבוד שהיא תרגיש בעצמה •

זקני ר' זלמן משה ע"ה כשהתחתן. - אשתו הי' לה איזה "סטייל" של לבישת השער - והוא לא חשב שזה בגדר דצנוע. ושאל את הרבי רש"ב באם לאמר לה להסיר את זה, וא"ל הרבי רש"ב לא להתגיד לה ככה, אלא שתעבוד על עצמך כ"כ שהיא כבר תרגיש מעצה שדבר כזה לא מתאים.

(הרה"ח ישראל דריזין)

כ"ט

• ארוחת צהריים של ר' יצחק מתמיד •

אבי, ביקש מהרה"ח ר' יצחק מתמיד ללמוד אתי קצת כשהייתי ילד, והייתי בן 8 שנה, ואני זוכר כמה דברים. והי' מתפלל עד 3 לאח"צ ואח"כ הי' מביאים לו ביצה מבושלות, והי' מביט כה וכה לעיין בכשרותה, ולא מצא חן בעיניו, והי' זורקה-. ולמד אתי - אני זוכר שלמדנו גמרא בנוגע לדיני כדים.

(הרה"ח משה טעלשעווסקי)

• השלט של יפרח בימיו •

אני זוכר בשנה שבו עשו הניגון בקאפ' ע"ב להרבי בתשל"א, עשו הפסוקים ז' " יפרח בימיו צדיק ורוב שלום עד בלי ירח" וכו' בכלל לניגון הזה הרבי הי' מעודד הרבה ועם חיות גדול. לכבוד ל"ג בעומר באותו שנה תלו שלט (ביחד עם שלטים אחרים) אם הפסוקים האלו על, 770 וכשהרבי בא בבוקר מביתו ל770 ראה את השלט וציווה להורידו! ולכאורה אם הרבי מעודד הניגון כ"כ ציווה להוריד השלט? אלא לכל דבר יש זמנו ומקומו!

(אהרן אליעזר צייטלין)

הי' חסיד (בארצה"ב) שהרבי הריי"ץ הי' צריך להזהירו שלא יתעמק יותר לחשוב תורה ברחוב יותר מדי מפני המכוניות! (אבל בכללות, לנו אין צריכים לדעוג משום זה)

(הגה"ח יואל שי' כהן)

• אופן התפילה •

הרה"ח ר"ש ברוק סיפר לי שהחסידים הי' כמה דרכים בתפלה ולכמה היו מתפללים בהתלהבות וכו' ועל א' - אצלו לא הי' ניכר שום דבר והי' הולך אנה ואנה - והי' ממלמל לעצמו ופתאום נעשו פניו אדומות ואז הי' לוקח הציצית בידו ואומר ק"ש - והבחורים ידעו שכשפניו מאדימים אוחז הוא סמוך לק"ש - זה הי' סימנם.

(הגה"ח יואל שי' כהן)

• התפילה של ר' א. דוד •

הי' בחור בתו"ת שהי' לו כשרונות טובים - ראש טוב וכו' אבל הי' בעל גאוה. פעם המשפיע שילם ע"ה קרא לו לבוא אליו, והוא חשב שרוצה לבחון אותו, ור' שילם שאלו מה אתה לומד בחסידות וחשב שאכן הוא בוחן אותו

• הברכה לימים ארוכים •

היה חסיד שקיבל מכתב מהרבי ריי"ץ אם ברכה ובחתימת המכתב ברכה לימים ארוכים, ובכלל בכל מכתב הי' משל ברכות "שנים וימים ארוכים" וכיו"ב - אבל הפעם כתב הרבי רק ימים ארוכים - והבין שלא יוציא שנתו ואף אמר לחבירו, ורצו לשתקו ממחשבה זו ואמר לא, אני מבין בזה - ואכן בפורים ל"ע - נסתלק לעולמו.

(הרה"ח מ"מ מארוזוב)

• הסתלקות הרבנית •

בהסתלקות הרבנית חי' מושקא נ"ע, הרבי לא עירב במקום מנוחתה כלל, והניחיה אצל הסבתה שלה. כשחנה שמעה מזה (שהכרתיה היטב) אמרה שכבר עשו הסכם ביניהם שהיא תיקח מקום זה והרבנית יהי' אצל אמה בטענה שהרבנית דומה לאמה יותר והיא להסבתה יותר והייתכן שנטלו מקומה. מסרתי הדברים לר' בערל ליפסקר ולמחרתו הלך לבקש מחילה אצל קבר הרבנית באם הניחיה שלא במקומה. ולאחר פטירת הרש"ג בנו התפלל לפני העמוד ג"פ ביום והרבי התעניין מזמן לזמן מה קורה אתו ובאם יש לו מנין וכו'.

(הרה"ח בערל יוניק)

• 13 שעה לייבער •

כשנולד אחד מבני, בשבת בבוקר הלכתי הביתה בחזרה מהבית רפואה, ופגשתי את הרבי הולך. ובישרתי להרבי שאשתי ילדה בן, ושאלני הרבי מתי לקחתי את אשתי להבי"ר? ועניתי בשעה שמונה בערב. ושאל הרבי ומתי ילדה? ועניתי בשעה תשע בבוקר. והרבי בהניחו ידיו הק' על ראשו אמר בצער: אוי דרייצן שעה לייבער!?!

(הרה"ח ישראל ראזענפעלד)

• אני רוצה משיח עכשיו •

פעם לקחתי את בני לדולרים ביום ראשון ועבר קבוצה של ילדים וכל אחד אמר לרבי "אנו רוצים משיח עכשיו" (באנגלית) ובני (שמואל) בידי אמר להרבי בעצמו "אני רוצה משיח עכשיו" והרבי ענה אמן והלכתי, והרבי קרא לי בחזרה ואמר בהצביעו על עצמו בהתרגשות אני רוצה משיח עכשיו.

(הרה"ח ישראל ראזענפעלד)

פעם הרבי חילק דולרים למטה וחיפשתי את בני שמואל ולא מצאתי והלכתי לעצמי. וכשבאתי למקום שאד"ש עמד, בני כבר הי' שם אם ב' דולרים בידו וחיכה ליד הרבי והושיט ידיו אלי באמרו שהרבי א"ל לחכות כאן עבורי.

(הרה"ח ישראל ראזענפעלד)

פעם עברתי ליד הרבי בדולרים ובני שמואל אמר להרבי "שהבן שלך לא מאשר לי ליכנס לחדר שלך (שחשב שליבל הוא הבן) והרבי חיך

(הרה"ח ישראל ראזענפעלד)

• השם צמח •

חמי שמו מנחם, ורציתי ליתן לאחד מבני השם מנחם אבל הוא הקפיד. כשנולד לנו בן כתבתי פתק להרבי קודם הברית (שהי' ב770) שהשם יהי' מרדכי בלי מנחם והרבי נתן פתק ליתן להסנדק ממש כמה רגעים קודם נתינת השם שמנחם ג"כ בגי' צמח וכשאין יכולים לקרוא מנחם נותנים השם צמח. זה הי' תוכן ההוראה ואכן כך עשיתי.

(הרה"ח ישראל ראזענפעלד)

• לא להרים הממשלה •

פעם אחי ר' דוד ע"ה ביקר אצל הרבי ממונטריאול וכשחזר פגשתי את הרבי ברחוב ושאל אותי אם אחי חזר כבר? ועניתי כן. ושאל האם שלחו סימן שהגיע? (היינו שמסכימים קודם שנוסעים לצלצל בטלפון כמ"פ אבל לא להגביה כדי לא לשלם!) ועניתי שלא. והרבי ענה (כמעט זה הלשון) גוט דער שווער האט געזאגט אז מאכען א סימן איז ניט אזוי כשר! (כיון שמרמים הממשלה)

(הרה"ח בערל יוניק)

• הביטול של ר' האטשע •

באתי לאטוואצק קודם ר"ה והייתי אז בחור צעיר ור' האטשע פייגין חיפש אותי וא"ל אתה מכיר את הרב ... תחפשו ותביטו איך הוא מתפלל סליחות בער"ה. וכך עשיתי. ובערב חיפש אותי ושאלני נו מה ראיתו ועניתו: כלום! הוא עמד בלי נענוע והגיד סליחות. וא"ל טוב בלילה תלך לראות איך הוא מתפלל מעריב וכך עשיתי. ובבוקר אמרו לי שחאטשע מחפש אותי ושאלני נו מה ראיתו ועניתו הוא ישב והתפלל ודמעות זרמו מפניו כמו מזרקה וא"ל כן לזה התכוונת! ואע"פ שר' האטשע הי' מזכיר הרבי ריי"ץ ובער"ה הי' עסוק עם קבלת פדיונות אעפ"כ התעניין בבחור צעיר.

(הרה"ח שמואל צבי פוקס)

• תפילתו של ר"מ הפץ •

בעיני ראיתי את ר' מרדכי י חפץ נכנס לביה"כ קודם כל נדרי ועמד אצל שטענדער וכך עמד עד אחרי נעילה!

(הרה"ח שמואל צבי פוקס)

• המשגיה באטוואצק •

בשבת בבוקר באטוואצק, חסידות הי' בשעה שמונה והמשגיה הי' מגיע כמה דקות קודם וישב ולמד עד זמן התפילה ושמע התפלה שלא האריך משעה 10 עד 12 לע' ואח"כ ישב והתפלל באריכות. ובשעה שבע לפנות ערב טפחתי בכתפו לאמר לו שילך הביתה לעשות קידוש לב"ב כי בעוד זמן הוא השקיעה! - היינו שהתפלל שבע שעות!

(הרה"ח שמואל צבי פוקס)

• הלימוד באטוואצק •

בחורף תרצ"ח לסיבה טובה הצטרכתי לנסוע הביתה ובשבת מנחה המשפיע דהקהילה ישב והכריז שקיבל מכתב מחאטשע (לא הי' צריך להסביר לנו - בעירנו - מיהו חאטשע!) שכיון שהגיע בחור מתו"ת מבקשו לכבדו להגיד חסידות, וכוונתו הי' אלי! (הסדר הי' שלמדנו חסידות מארבע עד שמונה בערב - ד' שעות. ותבעו ממנו שמה שלומדים ידעו בע"פ. לכן אף שלא אמר לי מקודם שאכין דבר, הייתי מוכן) וחזרתי מאמר מתרס"ה. ובשבת הבא חזרתי מאמר מתרצ"ב שהעולם שמעו בעצמם מהרבי הריי"ץ נ"ע בזמן שביקרם במקומו הוא, ולכן כולם שמחו לשמוע המאמר. וג"כ בשבוע הג' חזרתי חסידות ולאח"כ אמרתי שאתן החזקה בחזרה להמשפיע (אבל חאטשע דאג לכתוב מכתב לו שיכבדני - בחור צעיר - להגיד חסידות).

(הרה"ח שמואל צבי פוקס)

• ברכה מהרבי •

פעם ר' שלמה חיים התוועד אתנו (בתשי"ג או י"ד) ותיאר לנו פארבריינגען דר"ש גרונם (שמסתמא הי' לע' בשנת תרס"ו): הי' תמים א' שהשתדך עם בתו של חסיד מחסידי בויאן, וכשחזר לתו"ת התוועד ר' גרונם ודיבר עמו ואמר: שבעה"י תתחתן ותצטרך ברכה לזחוק ותלך לשאול את האדמו"ר מבויאן ויתן ברכה ובע"ה ברכתו יתקיים ותלד בן זכר, אז תדע שהבויאנער רבי והברכה שלו והבן זכר הכל כאילו אינו. איי שנולד בן זכר?! איז אלץ גארנישט.

(הרה"ח נחמן סודאק)

ל"ג

• כשהרבי ביקר בסדר פסח •

בסדר של אד"ש לכרפס הבצל הי' עדיין עם הקליפה והרבי הי' חותך חתיכה כמו משולש. בתשט"ז (?) כשהרבי ביקר הסדר של התמימים ראה שבחור א' (משה גורקאוו) הניח כמה מטפחות תחת החרוסת ושאל אד"ש מה זה? וענה הבחור כדי שהלחלוחית לא ירד להמצה! והרבי הפטיר "אף דעם קערה איז מען ניט מקפיד". (התוכן)

(הרה"ח נחמן סודאק)

• ביקור שז"ר •

בתשכ"ו שז"ר רצה לבקר אצל אד"ש בתור "נשיא המדינה" דארה"ק והפוליטיקאים רצו לפעול שאד"ש יבוא אליו! ובאם לאו הוא בודאי לא ילך לבקר אצל אד"ש. הי' אחד בשם חיים טוקר (?) שהי' כותב בעיתונים אבל הי' חזק בתוקף נגד הדת ויהדות והוא אמר לשז"ר שאם יבקר אצל הרבי, הפוליטיקאים לא יהיו מרוצים למשך כהונתו כ"נשיא", אבל אם הוא לא יבקר את הרבי יתחרט על זה כל ימי חייו! כידוע שבפועל ביקר אצל הרבי וכנראה שהוא דיבר עם הרבי כל ה"סיביב" של ביקורו.

(הרה"ח נחמן סודאק)

הי' זמן שכמה ציערו וכיו"ב לליובאוויטש ואד"ש והלכתי לרב גדול בלונדון - וביקשתי שיעשה מחאה על זה (אולי הי' לאחר המעשות עם סאטמאר) וא"ל שאינו רוצה, בטענו שירא לעשות דבר כזה. ושאלתי אותו ומה תעשה עם ה"לא תגורו מפני איש"? שזהו מ"ע מה"ת? וענה לי נו! האט מיר געכאפט ביי א עבירה וועסט מיר כאפ'ן ביי נאך עבירות!

(הרה"ת נחמן סודאק)

כשהייתי בסיביר בתשי"ב לע' הקימו אותנו בבוקר, ובלילה הלכנו לישון כחצי שעה קודם הלילה (בקיצ) והי' קשה משום מעריב [וספרה"ע] והוצרכתי לשכוב על ה"מטה" כחצי שעה ובבוא הזמן להתפלל מעריב בשכיבה. - להיות נעור בלילה, הי' קל. אבל לשכוב על מטה ולא לירדום זהו דבר קשה!

(הרה"ח משה קצנעלנבויגען)

פעם בשנים הראשונים לנשיאות אד"ש היה בליל שבועות והחסידיים הזקנים - התוועדו ויצא אד"ש וראה הסכיבה ואמר (התוכן) אכן טוב להתוועד אבל תיקון ליל שבועות צריכים לומר!

(הרה"ת נחמן סודאק) ל"ד

• תמים •

יש רב א' מבארא פארק שעבר אצל אד"ש לקבל דולר והתבטא אז ער האט אמאל געלערנט אין תו"ת וא"ל אד"ש שאם למד בתו"ת ה"ה תמים תמיד. לביקור שני בא לדולרים והתבטא לאד"ש כבעבר שהי' תמים וא"ל אד"ש כבר בפעם העבר אמרתי לך שתמים הוא לתמיד, ובפעם הבא בבקשה אל תאמר כפי שאמרת עודה"פ.

(הרה"ח דוד ראסקין)

• ק' שנה להסתלקות אדה"ז •

בתרע"ג הי' מאה שנה להסתלקות אדה"ז, ואדמו"ר נ"ע קרא להמשפיעים דאז של תו"ת וא"ל שכ"א יתן מאה רובל בעד הק' שנה ויעשו גורל וישלחו נציג להאוהל בניעזין להתשפלל אצל אדה"ז ואז ביאר הרש"ג שיש יחידיות עשיריות ומאות שהו"ע דכתר, וכשמתחיל דבר חדש ולכן צריך לחדש ההתקשרות ולנסוע להציון וכו'.

(הרה"ת יהודה חיטריק)

• כשיסד הרבי נ"ע תו"ת •

כשהרבי נ"ע יסד תו"ת קרא אסיפה מכל החסידים הזקנים והסביר לפניהם התבנית שלו ש ילמדו נגלה כמה שעות וחסידות כמה שעות וכו' וחסידים הזקנים הביעו תמיהתם שבחורים ילמדו חסידות איז נישט געהערט געווארן? יונגערלייט כן! וא"ל אדמו"ר נ"ע איך האט מען צוזאמען געקליבען דא נישט צו וויסען אי ירע דיעה, פון אייך ווילען מסדר זיין געלט! וכך הי', שלמחרתו כבר סידרו סדר של כמה גבירים לתמוך בהשיבה וכו'.

(הרה"ח יהודה חיטריק)

• הפצי אימו של הרבי •

פעם בערב יום הכיפורים הכנסתי את הנעליים ומשקפיים ומחזור של הרבנית חנה לחדרו של הרבי שהיא היתה באה לחדרו הק' ביוה"כ ומשם הלבישה הנעליים וכו' והרבי הי' עסוק ובכל השולחן הי' מלא ושאלתי לאן להניחם ואד"ש א"ל כאן א'פן טיש - (ורואים שחפצי אמו הי' יקרים אצלו).

(הרה"ח דובער יוניק)

• הביטול של הרשב"ץ •

מסופר אודות הרשב"ץ שהי' חסיד של הרבי מהר"ש, וכ"ק המהר"ש לקחו למדריך ומלמד לבנו - אדמו"ר נ"ע, וכן אדמונ"ע לקחו להרבי ריי"ץ. כשנסתלק אדמו"ר המהר"ש, הרשב"ץ רצה ליכנס אל הרשב"ב כחסיד (אף שהי' המדריך שלו)! והרשב"ב הביט בו (כאי' לומר איך אתה החסיד שלי וכיו"ב) ורצה ליתן פדיון להרשב"ב והרבי התבטא " דו אויך?" (היינו שהחשיבו כרבי למרות שהי' המדריך שלו) וקיבל צער גדול מזה, עד שפעם נכנס וכשיצא התעלף הרשב"ץ וכשהעירו אותו שאלו מה קרה וענה "כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה'" כך התבטא אז שהי' בכאב כ"כ על אי קבלת הרשב"ב אותו בתור חסיד!

(הגה"ח ר' יואל כהן)

• הפצי אימו של הרבי •

הי' כמה חסידים שכתבו חסידות אבל התוכן הי' כולם לכיוון א', אבל ר' הלל פאריטשער - שאמרו עליו שהי' 'א האלבער רבי' - כתיבת החסידות שלו הי' כולל כל הענינים ע"ד חסידות של הרבי. ופעם שאלתי ההסבר: שהוא הי' חצי רבי (לא הפי' שיש שבעה וחצי רביים לתולדות חב"ד, אלא) הפי' הוא שתבטל כ"כ להרבי עד שמחשבתו האט געארבעט לפי תכונות מחשבתו של הרבי ולכן החסידות שלו כלל הכל.

(הגה"ח ר' יואל כהן)

אדמו"ר הריי"ץ שאל פעם את פיניע אלטהוז באם שומר הוא התקנה של אמירת תהילים, וענה (עם ההתרחבות שלו) רבי, אשרי ובא לציון ווי אמאל, אבל השיעור תהילים. הנני שומר בכל יום.

(הגה"ח ר' יואל כהן)

• מחשה ודיבור •

חסידים אומרים (אינו בספר חסידות) עה"פ "וירא ה' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה" בקבלא מוסבר שרחל הוא דיבור ולאה הוא מחשבה וא"כ וירא ה' כי שניאה לאה - שבנ"א אינם אוהבים להשתמש במחשבתם ולהתעמק בענין לכן (השכר הוא) ויפתח את רחמה דוקא שההבנה הוא שלא לפ"ע.

(הגה"ח ר' יואל כהן)

• הג' מאמרים תקעו, בחדש השביעי ושובה ישראל •

לאחר כ"ד טבת תקע"ג - הסתלקות דאדה"ז, יכולים לשער באיזה מצב היו החסידים אבל לאחר שאדמהאמ"צ התחיל לומר חסידות וכו' ניחמו. וניגנו ניגון זה (בספר הניגונים - ניגון ק"י) "נאשי קראמקי נא אוליצע ביעז קליאמקי" - החנויות שלנו הם ברחוב (בחוף) ובלי מנעול (בלי הגבלות) - פתוח "מאזשנא טארגאואט, מאזשנא דאוןאט." - ויכולים לסחור "העי, טשטא או וואס?" - מה יש לך למכור! והמענה הוא שלשה מאמרים תקעו בחודש, בחודש השביעי, שובה ישראל (לאדמהאמ"צ) וכו' (בטח יכולים לנגן ניגון כזה עכשיו - בתשנ"ו - אף שאין אנו רואים בגשמיות וכו' אלא כל אחד מאמין שלא רק שאד"ש עזב עבורנו המאמרים ושיחות וכו' אלא עכשיו ג"כ אומר מאמרים ושיחות וכו' רק אנו אין הזכות לראות!) (אח"כ ניגנו צמאה לך נפשי וד"ל)

(הגה"ח ר' יואל כהן)

בתחילת השנים היישקע גאנזבורג האט מיר אריינגעשלעפט לעבוד על השיחות להו"ל עבור חזרת דא"ח בהבתיכ"נ ועבדתי ע"ז ביחד עם הר' יואל כהן וכל הענין הי' הצעתו של גאנזבורג. המטרה היתה לעשות השיחות של אד"ש קל יותר להבנת הדברים. פעם כשהי' רש"י שיחה בא' הפעמים הי' איזה אויפטו שהרבי רצה צו ארויס ברענגען במשך שיחתו והוצרכתי לעמול ולהתייגע כב' שעות פשוט לחשוב איך לכתוב את זה שהי' כ"כ א דקות'דיקען שכל (ובכלל בלי היגיעה בלימוד השיחה וכו"ב א"א (לדעתי) להבין עומק הכוונה דהשיחה וד"ל)

(הרה"ח ר' יהושע דובראווסקי)

• כף אחת •

הרמתי הגארטעל מעל הרצפה עבורו וסיפר לי: אומרים על הפסוק "כף אחת עשרה זהב..." "כף אחת" - איין בויג, "עשרה" - י' - פאר נאך א איד, "זהב" - איז ווערט גאלד!

(הרה"ח ר' חיים הורוויץ - טשקנטר)

כ"ק אדמו"ר האמצעי אמר פעם: איך וועל מאכען חסידים פאר קלוגע, משיח וועט זיי מאכען פאר פרומער.

(הרה"ח הרשל פאגעלמאן)

הייתי ביחידות אצל הרבי הריי"ץ ובין הדברים א"ל שאלך לבקר את הר' פרנקל (שהי' מתעסק בכת"י) ואכן הלכתי ובין הדברים אמר לי שפעם אמר לו אדמו"ר הריי"ץ אודות חותנו - כ"ק אד"ש - איך שהוא עושה התיקון חצות שלו!

(הרה"ח הרשל פאגעלמאן)

• יותר קל להגיד לאחר •

פעם אמר אדמו"ר הריי"ץ מאמר בביה"כ בווארשא, שנתארך לע' ב' ומחצית שעה! לאח"ז עבר אליו עיתוני א' (שתמיד כתב עם קריטיקע) ושאל את אדמו"ר הריי"ץ מאמר כה ארוך?! והוא בקו הבריאות כזה וכו' וכו' ואיך יכול לעשות את זה? ואדמו"ר הריי"ץ א"ל "איך און דיר וויסען (זייער גוט) אז צו זאגען אן אנדערע איז אסאך גרינגער!

(הרה"ת הרשל פאגעלמאן)

• לאלתר לתשובה •

הקול קורא ד"לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה" נתפרסם בתחילת חודש סיון תש"א (שבועות קודם שאד"ש הגיע לאה"ב) ויום אחד - בלי ידיעת הקהל - נדפס בהמארגען זשורנאל וכאי' הי' בהפתעה כל הענין

(הרה"ת הרשל פאגעלמאן)

• הלילה הראשון בארצה"ב •

כשאדמו"ר הריי"ץ הגיע לארצות הברית בט' אדר שני ה'ת"ש שהה בגרייסטאון האטעל, והרב הוטנער בא והודיע לאדמו"ר הריי"ץ שאז עשו כמה כפרים (-דערפעלאך) באיזה סטייט (נ.י.?) והציע שאדהריי"ץ ילך לדור שמה! וידוע ומפורסם הרגשתו של אדמו"ר הריי"ץ בלילה ההוא ושאדמו"ק הריי"ץ הודיע שאינו הולך לישן עד שיארגן שעשרה בחורים ילמדו בתו"ת, ואכן בשושן פורים התחילה הלימודים דתו"ת בארצה"ב.

(הרה"ח הרשל פאגעלמאן)

• לכבוש העולם •

הי' פאראד בתש"ב בקשר עם המסיבות שבת ואז במסיבה ההיא אמר אד"ש שעכשיו מתעסקים במסיבות שבת ועי"ז וועט מען אייננעמען דעם גאנצער וועלט! (ומי חלם אז מה הי' הכוונה בזה!)

(הרה"ח הרשל פאגעלמאן)

• הריני מוחל •

הי' חסיד שמישהו הציק לו וטען לפני אד"ש ביחידות ע"ז שהשני עשה לו צרות (והי' צודק בטענתו) ואד"ש א"ל הרי אומרים בכל לילה רבש"ע הריני מוחל וכו' ובאם יאמר עם יותר כוונה זה אכן יועיל לך למחול על מה שעשה.

(הרה"ת הרשל פאגעלמאן)

• ר' פסח מאלאסטאזוקער •

זכרוני שפעם ר' ניסן נמנוב התועד כל הלילה (ב770) און ער האט געקאכט בסיפור זו שסיפר: שפעם ר' פסח מאלאסטאזוקער - שהי' חסיד אדה"ז (וכן אדמה"א ואדמו"ר הצ"צ) ובעל מדריגה וגם בעל רוה"ק - בא אליו נשמה מעולם האמת לסדר לו תיקון ור' פסח טען למה לבוא אליו שילך להצ"צ. לעת זקנתו סיפר להחסידי הצעירים מה שקרה (שכנראה הסתיר הענין) באמרו שהוא מתחרט על מה ששלחו להצ"צ שכיון שבהשגחה פרטית הנשמה בא אליו הי' לו לעסוק עמה ולעשות מה שצריכה, ולכן מתחרט על ששלחה. וזה הי' המס"נ שלו שכדי ללמד לקח להחסידי גילה להם הענין

(הרה"ח חיים סערבריאנסקי)

• ללמוד משניות כ תיקון •

פעם הי' יהודי א' שעבר עבירה חמורה והלך ל"א גוטער איד" לבקש תיקון וא"ל שילמוד כל יום עשר דקות בהמשך א' בלי הפרעות במשניות - שהוא אותיות נשמה. - לכאן הי' צ"ל שמח על תיקון קל כזה ובפועל הי' בנמיחת הרוח, כי חשב שעליו לעשות משהו גדול, אבל למעלה ללמד ענין קטן ג"כ חשוב, ומתק

(הגה"ח יואל הכהן כהן)

• הבחור שהי' לו ספיקות באמונה •

לאחר שהת' מרוסי' באו ל770 השתנה קצת האויר וכדי להשפיע על בחור היו יושבים עם בקבוק משקה (זה הי' קודם הגזירה והתאפשר לעשות כן) פעם ישבו בחורים עם איזה בחור אמריקאי (שהיום הוא כבר זיידע) ובתוך "ההתועדות" גילה שיש לו ספיקות באמונה ולא ידע הבחורים איך להתיחס לזה שלתקן זה זהו א רבי'שע ענין אבל אעפ"כ הודיעו לאד"ש אודות הבעי' עם הבחור ואד"ש אמר אודות הענין: מסתמא האט ער געליינט אן ארטיקעל אין צייטונג פאר ער איז אנטשלאפען געווארען וזה הזיקן (התוכן).

(הרה"ח דוד ראסקין)

• הרבי לא רצה ליתן הבטחה •

בתשי"ט אבי נחלה (סיפור ארוכה) וביקשתי ברכה מאד"ש ונתן ברכה, עד שביום שבת א' קיבלתי מכתב שהמצב הורע וביקשתי ברכה עה"פ מאד"ש ואד"ש אמר משהו וביקשתי מאד"ש הבטחה שיבריא ואד"ש אמר "ווי קען איך געבען א הבטחה?" והבנתי שמשהו לא בסדר והפצרתי ואד"ש א"ל וואס מיינסטו איך וויל ניט? והבנתי שכבר מאוחר.

(הרה"ח יצחק - איטשע - גאנזבורג)

• שנה טובה לאחד שנפטר •

בשנים הראשונים לנשיאות כ"ק אד"ש, כל מי ששלח פ"נ לפני ר"ה קיבל מכתב מאד"ש באיחולים לשנה החדשה. והסדר הי' שנתנו הפנים לכמה בחורים להעתיק השם בלבד (כמובן שנצטוינו שלא לקראות מה שנכתב) ואח"כ תקתקנו השם על מכתב מאד"ש והיו זמנים מיוחדים שאד"ש הי' חותם מכתבים אלו (היינו שלא בכל יום הי' חותמם) ואני הי' עסוק בכל הענין ביחד עם אחרים. פעם לע' בשנת תשי"ז כשהגיע הזמן שאד"ש יחתום אמר לייבל ג. לאד"ש שהנמען כבר נפטר! (שבין הכנת המכתב והחתימה הלה הלך לעולמו) ואד"ש אמר ומה בכך? אכן אין אתה יודע הכתובת שלו אבער א שנה טובה דארף ער האבן!!

(הרה"ח נחמן סודאק)

• הרשג"א ודרך חיים •

שמעתי מר' שלמה חיים שסיפר: המשפיע בליובאוויטש רש"ג אסתרמאן למד דרך החיים ונגע לו כ"כ עד שהוצרכו להצניע הספר ממנו. וראשית דבר הי' שפעם נכנס לכ"ק אדמו"ר המהר"ש וביקש ברכה שיהי' לו אהבה ויראה! ושאל המהר"ש ומה עם הח"נ? וענה שאין לו שייכות לזה! (אחז בדרגא כזה!) והמהר"ש אמר שכוונתו בדקות (לאו דוקא ח"נ עצמם) והורה לו ללמוד דרך החיים לא שנתן לו ברכה על אהו"י אלא נתן לו ליגע את עצמו! בכלל הי' מקושר לאדמו"ר המהר"ש עד שהת' לא רצו לקבל ממנו וכו'

(הרה"ח נחמן סודאק)

• הג' מאות תלמידים בתו"ת •

החסיד הנודע ר' שמואל גורארי' שאדמו"ר הרש"ב עשהו לגביר, פעם נכנס לאדמו"ר הרש"ב ליחידות והרבי נ"ע בקשו לתרום לתו"ת.

וטען בפני הרבי נ"ע הרי יש בתו"ת כשלש מאות תמימים, ולמה צריך לזה הרי' בין הג' מאות אלו יש רק עשרים או שלושים הגונים שמכוונים אל התכלית ובאם היו זורקים השאר הי' תקציב הישיבה במצב טוב?! (כך טען "חסיד" לרבו שגם עשהו להגביר שהי'!! אז הי' התקשרות אחרת ואעפ"כ הי' חסיד בדרגא נעלה אבל בזמננו אף א' לא הי' מעיז לטעון עם הרבי. הערת המספר) ואד"ש נ"ע ענה שטעות בידך, שכדי לקבל ה, 20 30 תמימים הגונים צריך הג' מאות תל' בישיבה!

(הרה"ח נחמן סודאק)

• הרבי ושרי הממשלה באנגלי' •

בתשל"ב הייתי בני. לחג הפורים והרב חאדקוב קרא אותי וא"ל א) שאסדר להדפיס תניא בלונדון עד י"א ניסן שנת השבעים ולהביאו לאד"ש לי"א ניסן. ב) שאסדר לקבל מכל השרים מכתב GREATINGS עבור י"א ניסן. והוצרתי לנסוע ל...להיות שמה למשך זמן קצר וזרזני לצלצל בהיותי שמה ללונדון לזרז כבר הענין אודות התניא וכך עשיתי. כשהבאתי התניא (שנדפס במשך כשבועיים לע' ובאנגלי' זהו נס גדול!) אד"ש הי' שמח במאוד. ולענין הב', בכל יום הלכתי למשרדי הממשלה ולקחתי עמי את ר' אהרן דוב סופרין (שהי' קשה לי לדבר אנגלית הנחוצה) והוא הלך בלבב שלם ופגשנו עם כל השרים וביניהם מארגרעט טאטשער - שהיתה אז שר החינוך - שהיא קיבלה אותנו באופן המכובד ביותר מכולם ומיד הורה לכתוב מכתב לאד"ש וכו' ומאז עלתה מעלה מעלה ואד"ש כתב לה מכתב תודה וכו'. לאחר זמן ההנהלה בליובאוויטש בלונדון קיבל מכתב מאד"ש שישתדלו שהיא תעשה בהענין דז' מצוות בני נח ובפועל סירבה ואמרת מיד שנפול תפולה (ואף הודעתי לה באופן המכובד על טעותה ומה שתגרום) ולאחר זמן אמרה שקשה לה לתמוך בעניני ליובאוויטש ולאח"ז לא הי' זמן עד שנסתלקה מעניני הממשלה. שכל עניניה הי' לענינים דזמב"נ וכו' שאד"ש רצה שהיא תנהג שטורעם גדול בזה ותנהג כל יוראפ בענין זה ובפועל סירבה!

(הרה"ח נחמן סודאק)

• אסיפה אודות חינוך באירופא •

בתשמ"ז קיבלתי טלפון מהרב חדקוב שעלי לארגן אסיפה לדון אודות החינוך באירופא ולזמן את הרב אזימאוו מצרפת, ר' לייבל ראסקין ממאראקו וכן ר' גרשון מענדל גרליק מאיטלי'. בפועל אז ג"מ הי' בני. והודעתי לחדקוב והוא הורה לו לשנות הכרטיס שלו ולבוא ללאנדאן ואכן כך עשה.

מ"א

לאחר זמן חדקוב צלצל לי ובשמחה ובהתלהבות (שלא שמעתי אף פעם ממנו!) אמר מזל טוב מזל טוב!! ושאלתי למה וענה שאד"ש נתן מענה על האסיפה והמענה הי' "אזכיר עה"צ ויכונונו אל הכוונה" ובפועל התקיימה האסיפה וכתבתי דו"ח ואד"ש שלח צעטיל ארוך (שכבר נדפס בספרי שע"י מכון גוטניק) שמתחלת עם "שליובאוויטש קיימת כמאתיים שנה ויש בה דברים שתקועים כמסמרות וכו' ותוכן כל המכתב הי' אודות ליובאוויטש וקיומה.

(הרה"ח נחמן סודאק)

• הפצת השיחות בשנים הראשונות •

זכרוני אודות הפצת מאמרי ושיחות של אד"ש שפעם בחורף תשי"ט בקשו מאד"ש לפרסם ההנחות דהמאמרים ואד"ש ענה "ההנחות מלאים טעותים ובעיות גם בתוכן" ולא הרשה לפרסם. באותו שנים (תשי"ח - י"ט) הסדר הי' שעשו הנחות דהשיחות ע"י PAPER CARBON וכמה קאפיס וכך היו מפרסמים השיחות ובקשתי מר' מ"ל ראדשטיין שיכנס לאד"ש לבקש רשות להדפיסם ע"י מכונה וביקש, ואד"ש שאל למה ותמה איך עושים אנו השיחות והביטול זמן וביטול תורה וכו' שבא עי"ז להבחורים, עד שאד"ש שאל וכמה עושה במכונה כזה וענה כמאה ואד"ש לבסוף הסכים שיעשו כך מאה וכו' והוא שילם עבור המאשין כב' אלפים דולאר וכך התחיל הענין בתנופה יותר. כ"ק אדמו"ר הריי"ץ כתב רשימת המאסר ואד"ש העתיקו (בתור חסידישע גניבה) ובפועל בפולין נאבד ג.. וכשאד"ש הגיע ל.י. אדמו"ר הריי"ץ שאל באם יש העתקה מרשימת המאסר ואד"ש השתמט מלענות שאכן הי' לו ולענות כן הרי עשהו בלי רשות, ולענות לא, לא היה יכול הרי יש לו (הי' העתקה לעוד א' ג"כ בפולין) ובפועל אד"ש ענה שיש העתקה, לאחר זמן אדמו"ר הריי"ץ שאל באם יש העתקה מהשאר? (כי רשימות המאסר הוא רק על מעל"ע הראשון) ואד"ש ענה (התוכן) באם הי' יכול לגנוב יותר הי' לו העתקה מהשאר!! דמכל הנ"ל רואים איך שבשנים הראשונות הי' מופרך לגמרי כל התנופה דהפצת השיחות וכו'. אד"ש ענה במענה לשאלה להפיץ השיחות מה צריכים האם בקיאים בכל החסידות שלפניו ובפועל המצב השתנה ואד"ש הו"ל הרבה מהשיחות והמאמרים.

(הרה"ח נחמן סודאק)

זקני תלמידי חכמים

פעם נכח הגאון מרוגאטשוב באסיפה עם אחרים והוצרכו להחליט על איזה דבר וביקשו שהוא יגיד דעתו ראשונה וסירב באמרו שכתוב בגמרא שתלמיד חכם כל זמן שמזקינים, דעתם מתיישבת עליהם ועמי הארץ כל זמן שמזקינים, דעתם מיטרפת עליהם ולכן רוצה לומר דעתו בסוף שאז יהי' יותר מחוכם אבל לשאר הנוכחים טוב שיגידו קודם כי לאחר זמן קצר יהיו רק יותר מטורפים!!

(הרה"ח לוי פאריז)

פעם נכח הגאון מרוגאטשוב באסיפה עם אחרים והוצרכו להחליט על איזה דבר וביקשו שהוא יגיד דעתו ראשונה וסירב באמרו שכתוב בגמרא שתלמיד חכם כל זמן שמזקינים, דעתם מתיישבת עליהם ועמי הארץ כל זמן שמזקינים, דעתם מיטרפת עליהם ולכן רוצה לומר דעתו בסוף שאז יהי' יותר מחוכם אבל לשאר הנוכחים טוב שיגידו קודם כי לאחר זמן קצר יהיו רק יותר מטורפים!!

לע"נ

אבי החתן שיחי'
הרה"ת ר' שמעון ע"ה פוטאש
ונזכה לקיום היעוד
"זהקיצו ורננו שוכני עפר"
והוא בתוכם תיכף ומיד